

Módulo 3 · Ferramentas dixitais

DEPUTACIÓN
DE **LUGO**

A intelixencia artificial aplicada á Administración Pública

Unidade 3.3

Gemini paso a paso

Unidade 3.3. Gemini paso a paso

Punto de partida

Nesta unidade imos aprender a usar Gemini desde cero. Non imos dar por feito que a persoa coñece a ferramenta, nin que sabe onde están os menús, nin que distingue unha conversa dun caderno, dunha Gema ou dun Deep Research.

Gemini é o asistente de IA de Google. Pódese usar desde o navegador, cunha conta Google. Para este curso, o alumnado debe usar a conta Gmail de práctica creada para o módulo. Esa conta serve para probar sen mesturar a aprendizaxe con correos persoais, ficheiros reais ou documentos da entidade.

Hai tres ideas que deben quedar claras desde o primeiro minuto:

- Gemini web é a aplicación principal para conversar, redactar, resumir, cargar ficheiros, crear Canvas, usar Gems, facer Deep Research e traballar con cadernos.
- Gemini para Workspace é a versión integrada en Gmail, Drive, Documentos, Follas de cálculo e Presentacións cando unha organización ten unha licenza e unha configuración axeitadas.
- Google AI Studio é un laboratorio de modelos. Serve para ver que hai distintos modelos, axustes e capacidades, pero non é a ferramenta ordinaria para unha persoa que só quere redactar, resumir ou preparar materiais de oficina.

Nesta unidade traballaremos con datos ficticios ou públicos. Non se cargan expedientes reais, DNI, nomes de persoas, correos internos, documentos da entidade nin imaxes de persoas.

Como aplicamos o M2 en Gemini

Gemini ten menús, modelos, cadernos, Gems e Deep Research. Aínda así, o método segue sendo o do M2.

Antes de pedir unha resposta, prepara:

- Rol: que papel debe adoptar Gemini.
- Contexto: que texto, ficheiro, fonte ou caderno pode usar.
- Tarefa: que debe facer.

- Formato: resposta breve, táboa, aviso, informe, Canvas, audio ou imaxe.
- Ton: institucional, claro, próximo ou técnico.
- Límites: non inventar, usar só fontes achegadas, marcar datos pendentes.
- Verificación: que debe comprobar unha persoa antes de usar a saída.

Se non sabes como formular a tarefa, usa autoprompting:

"Quero usar Gemini para preparar unha tarefa administrativa ficticia. Antes de redactar o prompt definitivo, faime preguntas sobre obxectivo, público, contexto dispoñible, formato, ton, datos que faltan e riscos de revisión. Despois propón un prompt para Gemini."

1. Antes de entrar: conta de práctica e datos prohibidos

Antes de abrir Gemini, comproba tres cousas:

1. Tes a conta Gmail de práctica creada.
2. Non tes aberta a conta persoal habitual no navegador.
3. Non vas usar documentos reais da entidade.

Para entrar:

4. Abre o navegador.
5. Escribe <https://gemini.google.com>.
6. Inicia sesión coa conta Gmail de práctica.
7. Se aparece outra conta, cambia de conta antes de escribir nada.
8. Se a ferramenta pide aceptar condicións ou permisos, le a pantalla con calma e non actives conexións con Drive, Gmail ou outros servizos reais.

Google indica na súa axuda que Gemini pode cometer erros e que as respostas deben comprobarse. Tamén informa no seu centro de privacidade de que en contas persoais pode haber revisión humana dalgúns datos para mellorar servizos. A regra práctica do curso é esta:

Non escribas en Gemini nada que non poida ver unha persoa allea á entidade.

Exemplos que si se poden usar:

- "Redacta un aviso ficticio sobre un curso municipal de informática."
- "Resume esta ordenanza pública que xa está publicada na web."
- "Analiza esta táboa inventada de asistencia a actividades."
- "Mellora esta captura ficticia dun formulario."

Exemplos que non se poden usar:

- Un expediente real.
- Unha resolución con nome e apelidos.
- Un correo dun cidadán.
- Unha folla con DNI ou teléfonos.

- Un informe interno non publicado.
 - Unha foto dunha persoa usuaria dun servizo.
-

2. Mapa da pantalla principal

Cando entras en Gemini, a pantalla pode variar segundo idioma, conta, navegador ou novas actualizacións. A estrutura básica é similar.

Na captura de referencia aparecen estas zonas:

1. Novo chat. Inicia unha conversa desde cero. Úsao cando cambies de tarefa.
2. Buscar chats. Permite localizar conversas anteriores.
3. Imaxes. Zona para traballo con imaxes xeradas ou editadas, segundo dispoñibilidade.
4. Biblioteca. Espazo onde poden aparecer contidos gardados ou creados.
5. Gems. Acceso aos asistentes personalizados de Gemini.
6. Cadernos. Na interface en castelán aparece como "Cuadernos". Son espazos de proxecto vinculados tamén con NotebookLM.
7. Novo caderno. Crea un caderno novo.
8. Recentes. Lista de conversas recentes. Debe estar baleira ou conter só probas ficticias na conta de práctica.
9. Actividade. Acceso á actividade de Gemini.
10. Conta e localización. Na parte inferior pode aparecer a conta, o plan e a localización aproximada.
11. Configuración. Icona de roda dentada. Abre opcións de control, permisos, tema, Gems e axuda.
12. Caixa de prompt. Zona onde escribes a instrución.
13. Botón de máis. Permite engadir ficheiros ou activar funcións como Canvas ou Deep Research segundo dispoñibilidade.
14. Selector de modelo. Aparece co nome do modelo, por exemplo "Flash". Permite cambiar o modelo se hai outros dispoñibles.
15. Micrófono. Permite ditar ou conversar por voz segundo dispoñibilidade.

Para unha persoa que empeza, a pantalla debe entenderse así:

- á esquerda está a organización;
- no centro está a conversa;
- abaixo está a instrución;

- no botón de máis están os materiais e funcións;
- no nome do modelo está a elección de capacidade;
- na roda dentada están os permisos e a configuración.

3. O menú de configuración

O menú de configuración é unha das zonas máis importantes porque controla permisos, límites e opcións persoais. Na interface pode aparecer ao premer a roda dentada da parte inferior esquerda.

Estas son algunhas das opcións de configuración:

Contexto persoal

Permite configurar información que Gemini pode usar para personalizar respostas. Nunha conta de práctica, non se debe engadir información persoal real nin datos da entidade. Se se usa, debe ser ficticio.

Importar memoria a Gemini

Permite importar información desde outra ferramenta ou conta, segundo dispoñibilidade. Non é unha función necesaria para este curso. Non se debe importar memoria dunha conta persoal nin doutras ferramentas con contido real.

Límites de uso

Mostra límites dispoñibles segundo conta e plan. Cando se chega a un límite, pode ser necesario esperar, cambiar de modelo ou usar unha función máis sinxela.

Apps conectadas

Permite conectar Gemini con servizos como Google Workspace, Drive, Gmail ou outros, segundo conta. Esta opción é delicada. Conectar unha app pode permitir que Gemini traballe con máis información. No curso só se deben conectar servizos da conta de práctica e con ficheiros ficticios.

Accións programadas

Permiten pedir a Gemini que faga ou lembre accións segundo dispoñibilidade. Para esta unidade só se mencionan. Non son práctica obrigatoria.

Gems

Abre a zona de Gems. As Gems son asistentes personalizados para tarefas repetidas.

Os teus vínculos públicos

Na interface en castelán pode aparecer así. Mostra ligazóns públicas creadas desde Gemini. A norma é non compartir publicamente contido de práctica que poida conter información persoal ou da entidade.

Tema

Permite cambiar aspecto claro ou escuro. Non afecta á calidade das respostas.

Administrar subscrición

Mostra o plan da conta. No curso non se pide contratar ningún plan.

Actualizar a Google Plus, Pro, AI Ultra

Oferta de plan superior. Debe explicarse como función de pago, non como requisito.

NotebookLM

Acceso ao ecosistema NotebookLM. É relevante porque os cadernos de Gemini poden sincronizarse con NotebookLM.

Enviar comentarios

Permite enviar opinións ou incidencias a Google. Non se debe enviar información real nun comentario.

Axuda

Acceso á documentación oficial.

4. Primeira conversa

Unha conversa é o uso máis básico de Gemini. Serve para preguntar, redactar, resumir ou reformular.

Pasos:

1. Preme novo chat.
2. Escribe unha instrución na caixa inferior.
3. Preme enviar.
4. Le a resposta.
5. Pide unha mellora concreta.
6. Revisa de novo.

Prompt etiquetado:

- Rol: persoal de atención cidadá dun concello.
- Contexto: aviso ficticio sobre un obradoiro municipal.
- Tarefa: reescribir o aviso.
- Formato: texto claro e breve.
- Ton: galego normativo, institucional e próximo.
- Límites: non engadir datos novos.
- Verificación: indicar datos que deben revisarse antes de publicar.

Primeiro prompt:

"Actúa como persoal de atención cidadá dun concello. Reescribe este aviso ficticio con linguaxe clara, frases curtas e ton institucional. Non engadas datos que non aparezan no texto. Texto: O

prazo de inscrición para o obradoiro municipal de memoria estará aberto do 1 ao 15 de setembro. As persoas interesadas deberán presentar solicitude no rexistro municipal."

Segunda instrución:

"Agora fai unha versión máis breve para enviar por correo electrónico. Mantén o prazo, o lugar de presentación e o ton institucional."

Terceira instrución:

"Engade unha lista de comprobación para que unha persoa saiba que ten que facer antes de presentar a solicitude. Se falta algún dato, marca [DATO PENDENTE]."

Que debe aprender o alumnado:

- A primeira resposta é un borrador.
- Pódese pedir que sexa máis breve.
- Pódese pedir formato de lista.
- Pódese pedir que non invente datos.
- Hai que revisar prazos, requisitos e ton.

Erro frecuente:

Copiar a primeira resposta sen revisala. Nunha administración pública, unha resposta de Gemini é apoio á redacción, non documento final.

5. Cambiar de modelo

Un modelo é o motor que produce a resposta. Na interface pode aparecer na caixa de prompt como "Flash", "Pro" ou outro nome. Non hai que aprender todos os nomes, pero si a idea:

- Un modelo rápido serve para tarefas sinxelas.
- Un modelo máis capaz serve para tarefas longas ou con máis razoamento.
- Un modelo máis avanzado pode tardar máis ou consumir antes os límites.

Para cambiar de modelo:

1. Vai á caixa de prompt.
2. Preme no nome do modelo.
3. Mira as opcións dispoñibles.
4. Escolle o modelo axeitado.
5. Escribe ou continúa o prompt.

Segundo a axuda oficial de Google, poden aparecer modelos como Flash-Lite, Flash e Pro. Flash-Lite está orientado a velocidade e tarefas cotiás. Flash busca equilibrio entre velocidade e razoamento. Pro está orientado a tarefas máis complexas e pode tardar máis.

Exemplo práctico:

- Para reescribir un aviso curto: Flash.
- Para resumir un documento longo: modelo máis capaz, se está dispoñible.
- Para comparar varias fontes ou revisar unha táboa: modelo máis capaz.
- Se a ferramenta avisa de límite: volver a unha opción máis lixeira ou agardar.

Actividade rápida:

1. Escribe o prompt do aviso municipal.
2. Mira que modelo está seleccionado.
3. Se hai outro modelo dispoñible, proba a mesma instrución.
4. Anota dúas diferenzas: tempo de resposta, calidade, extensión ou precisión.

6. Engadir ficheiros co botón de máis

O botón de máis é unha peza central da interface. Permite achegar material a Gemini ou activar funcións. Na túa pantalla está á esquerda da caixa de prompt.

Segundo a axuda oficial, Gemini permite subir documentos, follas de cálculo, cadernos de NotebookLM, fotos, vídeos e outros ficheiros para obter respostas, resumos e ideas.

Pasos para subir un ficheiro do ordenador:

1. Preme Novo chat.
2. Escribe unha pregunta curta, por exemplo: "Resume este documento ficticio en cinco puntos."
3. Preme o botón de máis.
4. Escolle subir ficheiro desde o dispositivo.
5. Selecciona un PDF, documento ou imaxe ficticia.
6. Preme enviar.
7. Revisa a resposta.

Pasos para engadir un ficheiro de Google Drive:

1. Preme o botón de máis.
2. Escolle a opción de Drive se aparece.
3. Usa só ficheiros da conta de práctica.
4. Non conectes Drive persoal nin Drive corporativo con documentos reais.
5. Selecciona un documento ficticio.
6. Pide unha tarefa concreta.

Pasos para engadir un caderno de NotebookLM:

1. Preme o botón de máis.
2. Busca a opción de máis cargas ou Notebooks, se aparece.
3. Escolle un caderno de NotebookLM da conta de práctica.
4. Formula unha pregunta sobre ese caderno.

Límites que debe coñecer o alumnado:

- Pode haber límite de número de ficheiros.
- Pode haber límite de tamaño.
- Pode haber máis capacidade nos plans de pago.
- A ferramenta pode fallar ao analizar un ficheiro; nese caso, convén volver subilo ou simplificar a tarefa.

Prompt con ficheiro:

"Resume este documento ficticio para unha persoa que chama ao concello. Fai unha lista de cinco puntos. Se falta un prazo, unha taxa ou un lugar de presentación, marca [DATO NON ACHEGADO]."

Erro frecuente:

Subir un documento real porque parece máis cómodo. Non se debe facer. Para aprender a usar a función chega cun documento ficticio.

7. Traballar con imaxes

Gemini pode analizar imaxes e, segundo conta e dispoñibilidade, xerar ou editar imaxes. Esta función é útil para materiais de comunicación, carteis, iconas ou revisión de capturas.

Para analizar unha imaxe:

1. Preme o botón de máis.
2. Engade unha captura ficticia ou unha imaxe pública.
3. Escribe unha pregunta.
4. Pide unha saída concreta.

Prompt para análise:

"Analiza esta captura ficticia dun formulario municipal. Indica que campos poden confundir a unha persoa usuaria e propón unha redacción máis clara. Non inventes requisitos novos."

Para xerar unha imaxe, se a función aparece:

1. Escribe o que queres crear.
2. Indica estilo.
3. Indica que non debe incluír.
4. Revisa o resultado.
5. Rexenera ou pide cambios.

Prompt para imaxe:

"Crea unha ilustración non fotorrealista para un cartel ficticio dun curso municipal de alfabetización dixital. Non inclúas logotipos, marcas nin persoas identificables. Deixa espazo libre para data, lugar e inscrición."

Cautelas:

- Non usar fotos de persoas.
- Non simular cargos públicos.
- Non incluír logotipos alleos.
- Non presentar unha imaxe xerada como fotografía real.
- Revisar textos dentro da imaxe, porque poden saír con erros.

Segundo a documentación de Google, a xeración e edición de imaxes depende de idade, país, idioma e conta. Algunhas opcións avanzadas de imaxe poden estar reservadas para plans de pago.

8. Canvas paso a paso

Canvas é un espazo para crear e editar contido cun panel de traballo. Para alumnado de nivel inicial, debe entenderse como unha mesa de borradores e prototipos. Non é só unha resposta solta no chat: pode ser un documento, unha presentación, unha páxina web, unha pequena app, unha infografía, un quiz, un audio overview ou código revisable, segundo a conta e a dispoñibilidade.

Para abrir Canvas:

1. Entra en Gemini.
2. Preme o botón de máis.
3. Escolle Canvas.
4. Escribe o que queres crear.
5. Envía.

Prompt de práctica:

"Crea en Canvas unha nota informativa ficticia sobre a apertura dun prazo de inscrición nun obradoiro municipal de memoria. Estrutura: quen pode inscribirse, prazo, documentación, lugar de presentación e onde consultar máis información. Se falta un dato, escribe [DATO PENDENTE]."

Unha vez creado o texto:

1. Le o documento.
2. Selecciona un parágrafo.
3. Pide: "Fai este parágrafo máis claro para unha persoa maior."
4. Pide: "Reduce a lonxitude mantendo o prazo."
5. Pide: "Cambia o ton para que sexa institucional e próximo."
6. Revisa se inventou datos.
7. Copia ou exporta o resultado se a opción aparece.

Funcións que poden aparecer en Canvas:

- Editar texto directamente.
- Seleccionar texto e preguntar.
- Suxerir edicións.
- Cambiar lonxitude.
- Cambiar ton.
- Dar formato.
- Crear presentacións.
- Crear unha páxina web.
- Crear unha app pequena de demostración.
- Ver e editar código.
- Abrir a consola para revisar erros se aparece.
- Revisar cambios recentes no código se aparece.
- Crear un Audio Overview.
- Crear un quiz.
- Crear unha infografía.
- Exportar a Documentos ou Presentacións.
- Exportar código Python a Colab se aparece.

Exemplo de prototipo pequeno:

"Crea unha páxina web sinxela para explicar un obradoiro municipal ficticio de memoria. Inclúe título, resumo, tres preguntas frecuentes e unha checklist interactiva para revisar a documentación antes de presentar a solicitude. Non uses datos reais. Onde falten data, lugar ou teléfono, escribe [DATO PENDENTE]."

Que pode facer despois o alumnado:

1. Ver a previsualización.
2. Pedir que cambie unha sección concreta.
3. Abrir o código se aparece a opción.
4. Pedir que explique o código en linguaxe clara.
5. Revisar se hai erros na consola se aparece.
6. Non publicar nin compartir a ligazón pública.

Límites:

- Un prototipo non é unha aplicación oficial.
- Non debe recoller datos persoais.
- Non debe usarse para trámites reais.
- Non substitúe revisión técnica, xurídica, de accesibilidade nin de seguridade.
- Se se engaden funcións con IA dentro da app, hai que revisar permisos, datos usados e público destinatario.

9. Crear unha Gema

Unha Gema é unha versión personalizada de Gemini para unha tarefa que se repite. É como gardar unha instrución longa para non escribila cada vez.

Exemplo administrativo:

Unha persoa de atención cidadá reescribe avisos para que sexan máis claros. Cada vez ten que lembrar a Gemini: usa galego normativo, frases curtas, non inventes datos, marca datos pendentes. Unha Gema permite gardar esa pauta.

Pasos:

1. Preme Gems no menú lateral.
2. Mira se hai Gems predefinidas.
3. Escolle crear unha Gema ou personalizar unha existente, se a opción aparece.
4. Escribe un nome curto.

5. Escribe instrucións.
6. Garda.
7. Proba a Gema cun caso sinxelo.
8. Proba cun caso no que falte información.
9. Axusta instrucións se fai falta.

Nome da Gema:

Linguaxe clara municipal.

Instrucións:

"Axuda a reescribir textos administrativos ficticios para a cidadanía. Usa galego normativo, ton institucional próximo e frases curtas. Mantén prazos, requisitos e advertencias. Non inventes datos. Se falta información, escribe [DATO PENDENTE]. Antes da resposta final, indica dous puntos que a persoa usuaria debe revisar."

Proba 1:

"Reformula este aviso ficticio: As persoas interesadas deberán presentar a documentación requirida dentro do prazo establecido na convocatoria."

Proba 2:

"Reformula este aviso ficticio: Está aberto o prazo para solicitar a axuda. Non sei que documentos hai que achegar."

Que revisar:

- Usa galego correcto?
- Mantén o ton institucional?
- Marca datos pendentes?
- Evita inventar prazos?
- Pide máis información cando falta?

Se a opción de crear Gema non aparece:

1. Explica que depende da conta e dispoñibilidade.
 2. Usa unha Gema predefinida se existe.
 3. Como alternativa, garda as instrucións nun documento de práctica e pégalas ao comezo dunha conversa.
-

10. Deep Research

Deep Research non é unha busca normal. É unha función para pedir a Gemini que investigue un tema, cree un plan, consulte fontes e prepare un informe.

Segundo a axuda oficial, por defecto usa Google Search como fonte. Tamén pode usar outras fontes, como Gmail, Drive, ficheiros ou cadernos de NotebookLM, segundo configuración e permisos.

Para iniciar un Deep Research:

1. Preme Novo chat.
2. Preme o botón de máis.
3. Escolle Deep Research.
4. Escribe a pregunta.
5. Revisa o plan de investigación que propón Gemini.
6. Se o plan é demasiado amplo, edítalo.
7. Preme Start research ou a opción equivalente.
8. Agarda o informe.
9. Abre o resultado.
10. Revisa fontes, datas e conclusións.

Autoprompt previo:

"Quero facer un Deep Research sobre boas prácticas de atención cidadá dixital en concellos. Antes de iniciar a investigación, pregúntame que territorio, período, tipo de fonte, público destinatario e formato de saída necesito. Despois redacta unha pregunta de investigación acoutada para Gemini."

Pregunta de práctica:

"Investiga fontes públicas sobre boas prácticas de atención cidadá dixital en concellos españois. Prepara un informe breve con cinco ideas aplicables a unha entidade local pequena. Non uses datos persoais nin fontes comerciais como fonte principal."

Como editar o plan:

Se Gemini propón buscar "tendencias de transformación dixital" de forma moi xeral, pide:

"Acouda o plan a administración local española, atención cidadá e ferramentas dixitais accesibles desde navegador. Prioriza fontes públicas ou institucionais."

Que debe aprender o alumnado:

- Deep Research tarda máis que unha resposta normal.
- Pode ter límites diarios.
- O plan pódese revisar antes de iniciar.
- As fontes deben comprobarse.
- O informe pode exportarse ou transformarse nun Audio Overview segundo dispoñibilidade.
- Non é para investigar expedientes internos nin persoas.

11. Audio Overview en Gemini

Audio Overview xera unha explicación oral a partir de documentos, presentacións, cadernos de NotebookLM ou informes de Deep Research. Pode ser útil para repasar un documento, preparar unha explicación ou crear material de apoio.

Para crear un Audio Overview desde un ficheiro:

1. Preme o botón de máis.
2. Engade un documento ficticio ou público.
3. Escribe: "Crea un Audio Overview deste documento en galego, cun ton claro e institucional."
4. Agarda.
5. escoita o resultado.
6. Anota erros ou puntos que deben corrixiarse.

Para crealo desde Canvas:

1. Abre un documento en Canvas.
2. Busca a opción Create.
3. Escolle Audio Overview se aparece.
4. Revisa o resultado.

Para crealo desde Deep Research:

1. Abre o informe de Deep Research.
2. No panel de Canvas ou resultado, busca Create.
3. Escolle Audio Overview se aparece.

Uso na administración:

- Repaso dun procedemento para formación interna.
- Explicación breve dun trámite ficticio.
- Material de apoio para alumnado ou persoal novo.

Cautelas:

- Revisar sempre o contido antes de compartilo.
- Non xerar audio sobre expedientes reais.
- Non presentar o audio como comunicación oficial sen revisión.

12. Cadernos de Gemini

Na interface actual aparece unha sección chamada Cadernos ou "Cuadernos". Un caderno é un espazo de proxecto. Serve para manter fontes, instrucións e conversas sobre un tema. Google indica que os cadernos usan Gemini Apps e NotebookLM, e que sincronizan información entre ambos produtos.

Para crear un caderno:

1. Abre a barra lateral.

2. Busca a sección Cadernos ou "Cuadernos".
3. Preme Novo caderno.
4. Escribe un nome.
5. Engade un prompt inicial.
6. Engade fontes se procede.

Nome de práctica:

Curso municipal ficticio de alfabetización dixital.

Prompt inicial:

"Este caderno serve para preparar materiais ficticios dun curso municipal de alfabetización dixital. Usa galego normativo, ton claro e exemplos sinxelos. Non inventes datas nin lugares; marca [DATO PENDENTE] cando falte información."

Fontes que se poden engadir:

- PDF ficticio.
- Documento creado polo equipo docente.
- URL pública.
- Texto copiado.
- Ficheiro de Drive da conta de práctica.

Que se pode facer nun caderno:

- Manter unha conversa vinculada ao caderno e organizada en distintos chats
- Engadir fontes.
- Engadir instrucións.
- Renomear.
- Fixar.
- Eliminar.
- Sincronizar con NotebookLM.

Cautela:

Se eliminas un caderno en Gemini Apps, tamén se pode eliminar en NotebookLM xunto coas fontes ou chats engadidos, segundo a axuda oficial. Por iso, no curso só se usan cadernos de práctica.

Diferenza entre caderno e chat:

Un chat é unha conversa. Un caderno é un espazo de traballo que conserva mellor fontes, instrucións e continuidade dun proxecto.

Diferenza entre caderno e Gema:

Unha Gema é un asistente con instrucións gardadas. Un caderno é un proxecto con fontes, contexto e conversas.

13. Apps conectadas e Drive

Apps conectadas é unha zona sensible. Permite que Gemini use información doutros servizos, segundo a conta e os permisos. Pode incluír Google Workspace, Drive, Gmail ou outros servizos.

Para o curso:

- Non conectes Gmail real.
- Non conectes Drive persoal con documentos privados.
- Non conectes conta corporativa sen autorización.
- Se tes que probar Drive, usa a conta Gmail de práctica e un documento ficticio.

Por que é delicado:

Se conectas Drive, Gemini pode traballar con ficheiros dese Drive segundo permisos. Se o Drive contén documentos reais, a práctica deixa de ser segura.

Exemplo correcto:

1. Crear na conta de práctica un documento chamado "Aviso ficticio obradoiro municipal".
2. Engadir ese documento desde Drive.
3. Pedir un resumo.

Exemplo incorrecto:

1. Conectar a conta corporativa.
2. Engadir un expediente real.
3. Pedir que redacte unha resolución.

Pregunta de control antes de conectar:

"Se este ficheiro aparece nunha captura de pantalla do curso, habería algún problema?"

Se a resposta é si, non se usa.

14. Vídeo en Gemini

Gemini tamén ten funcións de vídeo. A documentación oficial indica que para xerar vídeo en Gemini Apps cunha conta persoal fai falta un plan Google AI. Para unha conta de traballo ou escola, fai falta unha licenza Workspace cualificada. Polo tanto, vídeo non é actividade obrigatoria desta unidade.

Que debe saber o alumnado:

- Existe a opción de crear vídeo se aparece na conta.
- Pode permitir crear ou editar vídeos mediante prompt.
- Pode aceptar texto, imaxes ou vídeo como referencia segundo conta e dispoñibilidade.
- Pode tardar.
- Pode permitir descarga ou publicación en servizos como YouTube segundo opcións.

Que non faremos:

- Non pedir ao alumnado contratar un plan.
- Non xerar vídeos de persoas reais.
- Non usar avatares de cargos públicos ou persoal.
- Non publicar vídeos sen revisión.

Se o equipo docente ten acceso, pode facer unha demostración curta cun prompt seguro:

"Crea un vídeo ilustrativo, non fotorrealista, de 8 segundos, sobre unha oficina municipal baleira cun cartel xenérico que di 'Atención cidadá'. Non inclúas persoas, marcas nin logotipos."

Se o alumnado non ten acceso, debe anotar:

"A función aparece como dispoñible só con plan de pago ou non aparece na miña conta."

15. Google AI Studio

Google AI Studio non é o mesmo que Gemini web. Gemini web é unha aplicación para uso xeral. AI Studio é un laboratorio para probar modelos, prompts e axustes. Para este curso, serve para entender que detrás dunha resposta hai modelos e parámetros.

Acceso:

1. Abre <https://aistudio.google.com>.
2. Inicia sesión coa conta Gmail de práctica.
3. Abre un prompt de chat.
4. Localiza o selector de modelos.
5. Localiza Run settings.
6. Escribe un prompt simple.
7. Preme Run.

Prompt de práctica:

"Reescribe este aviso ficticio para cidadanía. Usa galego normativo, frases curtas e ton institucional. Non inventes datos: O prazo de inscrición estará aberto do 1 ao 15 de setembro."

Que observar:

- O modelo seleccionado.
- Se hai modelos diferentes aos de Gemini web.
- Run settings.
- Safety settings.

- Ferramentas como grounding, structured output ou code execution, se aparecen.
- Get code.

Que significa Run settings:

É a zona de axustes da execución. Para alumnado non técnico, non hai que dominar cada parámetro. Chega con entender que cambiar axustes pode cambiar a resposta, e que algunhas ferramentas activan capacidades adicionais.

Que significa Get code:

Mostra código para usar o modelo nunha aplicación. Non se usa nesta unidade.

Que significa Build:

Build é unha zona de AI Studio para crear aplicacións con linguaxe natural. Nesta unidade só se menciona. Non é práctica obrigatoria porque require un nivel técnico superior.

16. Gemini para Workspace como contexto

Gemini para Workspace é Gemini integrado nas ferramentas de Google dunha organización: Gmail, Drive, Documentos, Follas de cálculo e Presentacións. Non é a base das prácticas desta unidade, porque depende de licenza, configuración e permisos da entidade.

Usos posibles nunha entidade con autorización:

- Resumir fíos longos de correo en Gmail.
- Axudar a redactar unha resposta.
- Buscar documentos en Drive por contido.
- Resumir documentos.
- Axudar en Documentos a reformular parágrafos.
- Interpretar unha táboa en Follas de cálculo.
- Preparar unha estrutura de presentación.

Diferenza co curso:

- Curso: conta Gmail de práctica, datos ficticios.
- Entidade: conta corporativa, contrato, política interna, permisos e avaliación de riscos.

A pregunta non é só se Gemini pode facelo. A pregunta é se a entidade autorizou ese uso para eses datos.

Cando usar Gemini fronte a outras ferramentas

Gemini encaixa ben cando:

- o alumnado xa usa conta Google de práctica;
- a tarefa aproveita ficheiros, Drive de práctica, Canvas, Gems, cadernos ou Deep Research;
- se quere ver a diferenza entre modelos;
- se quere visitar AI Studio para entender modelos e axustes.

Pode ser mellor escoller outra ferramenta cando:

- NotebookLM: se a tarefa depende de varias fontes e citas;
 - ChatGPT: se se quere crear un Proxecto sinxelo para redactar e iterar;
 - Claude: se se quere traballar cun artefacto ou unha revisión de texto longo;
 - Perplexity: se só se busca unha resposta rápida con fontes web.
-

17. Lista de comprobación antes de usar Gemini

Antes de escribir ou subir nada:

- Estou na conta Gmail de práctica?
- O chat é novo ou estou mesturando tarefas?
- O documento é ficticio, público ou preparado polo curso?
- Hai nomes, DNI, teléfonos, enderezos ou datos de saúde?
- Hai información interna da entidade?
- Estou conectando Drive ou Gmail reais?

- Sei que modelo estou usando?
- A función é gratuíta, con límites ou de pago?
- A saída é só borrador?
- Vou revisar o resultado antes de usalo?

Se algunha resposta xera dúbida, non uses ese material.

18. Exemplo guiado completo

Situación ficticia:

Un concello vai organizar un curso municipal de alfabetización dixital para persoas adultas. A técnica de cultura quere preparar un aviso claro, unha versión breve para correo, unha imaxe ilustrativa e unha pequena investigación sobre boas prácticas de comunicación.

Paso 0. Preparar o prompt co método do M2

- Rol: persoal de atención cidadá.
- Contexto: curso municipal ficticio.
- Tarefa: aviso, correo, imaxe e investigación.
- Formato: texto breve, lista, Canvas e informe.
- Ton: galego normativo e linguaxe clara.
- Límites: sen datos reais, sen inventar, con [DATO PENDENTE].
- Verificación: revisar datos, fontes e funcións de pago.

Paso 1. Novo chat

Prompt:

"Actúa como persoal de atención cidadá dun concello. Redacta un aviso ficticio sobre un curso municipal de alfabetización dixital para persoas adultas. Usa galego normativo, frases curtas e ton institucional. Non inventes data, lugar nin teléfono. Marca [DATO PENDENTE] cando falte información."

Paso 2. Iteración

"Fai agora unha versión máis breve para correo electrónico. Mantén os datos pendentes marcados."

Paso 3. Modelo

O alumnado mira o modelo seleccionado. Se pode cambiar, proba outro modelo e compara.

Paso 4. Ficheiro

Sube un documento ficticio co programa do curso e pide:

"Resume este programa en cinco puntos para unha persoa que chama ao concello. Non engadas información que non apareza no documento."

Paso 5. Canvas

Abre Canvas e pide:

"Crea unha nota informativa co resumo anterior. Engade apartados: obxectivo, destinatarios, inscrición, datas pendentes e contacto pendente."

Se a opción está dispoñible, fai unha segunda proba:

"Converte a nota anterior nunha páxina web sinxela de demostración, con tres apartados e unha checklist interactiva. Non engadas datos reais nin formulario de recollida de datos. Explica despois que partes do código crean a estrutura, a checklist e o estilo visual."

Paso 6. Gema

Crea a Gema "Linguaxe clara municipal" e proba o aviso.

Paso 7. Deep Research

Inicia un Deep Research:

"Investiga boas prácticas públicas para comunicar cursos de alfabetización dixital a persoas adultas. Prioriza fontes institucionais e administración local. Prepara un informe breve con cinco recomendacións."

Revisa o plan antes de iniciar.

Paso 8. Caderno

Crea un caderno chamado "Curso ficticio alfabetización dixital". Engade instrucións para que responda en galego, con ton claro e marcando datos pendentes.

Paso 9. AI Studio

Entra en AI Studio, proba o prompt inicial e observa o selector de modelos e Run settings.

Paso 10. Revisión

Completa a lista:

- Que función foi máis útil?
- Que función non apareceu na miña conta?
- Que función parece de pago?
- Que datos non debería subir nunca?
- Que tería que revisar antes de publicar?

19. Actividade de comprobación

Pon en práctica o aprendido nesta unidade coa realización desta actividade voluntaria

Título: ruta completa por Gemini coa conta de práctica

Entregas:

1. Captura da pantalla principal de Gemini indicando:

- novo chat;
 - caixa de prompt;
 - botón de máis;
 - selector de modelo;
 - Gems;
 - cadernos;
 - configuración.
2. Prompt etiquetado co esquema do M2.
 3. Autoprompt usado antes de Deep Research, Gema ou outra tarefa complexa.
 4. Captura dunha conversa con datos ficticios.
 5. Captura de Canvas ou explicación de por que non aparece.
 6. Captura da Gema creada ou instrucións gardadas se a opción non aparece.
 7. Captura do plan de Deep Research antes de iniciar a investigación.
 8. Captura dun caderno de Gemini ou explicación de onde se crea.
 9. Captura de Google AI Studio co selector de modelos ou Run settings.
 10. Reflexión de 8 a 10 liñas:
 - que puiden facer gratis;
 - que tiña límites;
 - que parecía requirir pago;
 - que non usaría con datos reais;
 - que función usaría para unha tarefa habitual da miña oficina.

Criterios de avaliación:

- A ruta está feita coa conta de práctica.
 - Non hai datos reais.
 - A persoa localiza os menús principais.
 - Diferencia chat, ficheiro, Canvas, Gema, caderno e Deep Research.
 - Identifica unha función de pago ou non dispoñible.
 - Revisa a resposta antes de aceptala.
 - Xustifica cando usaría Gemini fronte a ChatGPT, Claude ou NotebookLM.
-

Recursos complementarios

- Google. Use Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/13275745>
- Google. Upload and analyze files in Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/14903178>
- Google. Get started with Gems in Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/15236321>
- Google. Create docs, apps and more with Canvas. <https://support.google.com/gemini/answer/16047321>
- Google. Generate and edit images with Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/14286560>
- Google. Use Deep Research in Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/15719111>
- Google. Generate Audio Overviews in Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/16047373>
- Google. Generate videos with Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/16126339>
- Google. Create and use notebooks in Gemini Apps. <https://support.google.com/gemini/answer/16972047>
- Google. Gemini Apps Privacy Hub. <https://support.google.com/gemini/answer/13594961>
- Google AI for Developers. Google AI Studio quickstart. <https://ai.google.dev/gemini-api/docs/ai-studio-quickstart>
- Google AI for Developers. Models. <https://ai.google.dev/gemini-api/docs/models>
- Google AI for Developers. Build apps in Google AI Studio. <https://ai.google.dev/gemini-api/docs/aistudio-build-mode>